

Zijn we het tot zover vrijwel eens met het artikel van de hr Lagers, de conclusie getrokken uit een verkeerde interpretatie van de tekst van een leenakte uit 1446 (bl. 75) behoeft een correctie. Vermoedelijk op het verkeerde spoor gebracht door de vermelding - affter aen den sloet van der hoffstede Over die Vechte - heeft schrijver daarbij gedacht aan het huis. Het woord hofstede heeft odtijds 3 betekenissen, alleen een huis, alleen grond en deze beide samen. In de leenakte is het tweede bedoeld terwijl de daarin voorkomende steeg niet die naar Albert van Kuijl is maar de buyrsteeg, de latere Waterweg. In de afb. zijn alle details van de leenakte aangegeven. Dirck Taetsz of ook Deric Taetzen had zijn land tussen

de Utrechtseweg en de Blauwkapelseweg, ongeveer 60 m oostelijk van de Molensteeg. Hiermede vervalt ook de conclusie dat het huis Over de Vecht er in 1446 nog stond; tot op heden is de ondergang ervan onbekend.

Sinds mijn verhuizing is mijn literatuur/bronnenboekje spoorloos, zodat ik nu moet volstaan met het volgende MOU. 2/1952, 3/1953, 6/1955; JOU. 150 (Acket) en 1951 (Ketner). RAU, Cartularium v. Oostbroek, KKK 529 fol. 4 (?). Notities Mr P. H. Damsté.

9611 EN Sappemeer
Arie Bosscherstraat 18

J. W. H. Meijer

EEN LIJK PER EXPRESSE

Een macabere zending moest de Magistraat van Rhenen op 14 april van het jaar 1681 in ontvangst nemen. Er was een brief bij, geschreven door Burgemeesteren en Regeerders der stad Wijk bij Duurstede:

Edele, Erentfeste, Wijse, Voorsienige, seer discrete Heeren.

Dewijle eergisteren avondt dese man, ende vier kinderen, woonachtigh tot Rhenen, met sijn schuijt, geladen met teen, aen onse stadt is comen te arriveren, en des s' nachts een overval heeft gecregen dat dien dagh daer aen is overleden, soo hebben wij hem doen kisten, ende goetgedacht hem met sijn kinderen alsoo met dese expresse aen U Ed. toe te laten comen als binnen U Ed. stadt te hujs behoorende. Waarmede etc.

Hoewel in de brief de naam van de overledene niet wordt genoemd, blijkt zijn identiteit te achterhalen via een resolutie van de Rhenense Magistraat van 27 april daaraanvolgende. De vrinden, familieleden dus, van Jan van Helten en Dorothea van Brenck zaliger, in leven echtelieden, die niets tot het onderhoud van hun vier onmondige kinderen hebben nagelaten, verzoeken dat het weeshuis die kinderen *mochte nae sigh nemen*. De Magistraat vindt, dat de weesmeesters eerst maar eens met de diaconie en met de verzoekers moeten gaan praten en al drie dagen later brengen de weesmeesters verslag daarover uit: de diaconie wil één kind nemen en het weeshuis en het gasthuis twee. Besloten wordt het vierde kind te *bestaeden tot kosten van de wederzijtsje vrinden*.

Als we nog twijfel zouden hebben of het hier wel om dezelfde personen gaat, dan wordt die weggenomen door de volgende brief, die de Magistraat van Rhenen op 6 mei laat uitgaan. Het stuk draagt geen opschrift maar wordt kennelijk naar Wijk bij Duurstede gezonden.

De Heer Borgemeester Cupius ons hebbende gecommuniceert U Ed. missive van notificatie aenlangende de

verkopinge van de schuijt bij Jan van Helten nagelaeten, ende de somme van penningen daer van geprocedeert, hebben wij niet connen sien, de pijn weert te wesen daer op eenig preferentie te sustineeren, nemaer goetgevonden te consenteeren, dat de distributie der overschietende penningen (die, afgetrocken de onkosten, selfs soo veel naulijcx sullen connen wtbrengen, dat het restant der kooppenningen van de voorsz schuijt sullen connen werden voldaeen) geschiede bujiten ons; U Ed. echter bedanckende voor de gegeven kennisse. Waarmede etc.

En op 9 mei deelt weesmeester Van Laar aan de Magistraat mee, dat hij het vierde kind *tot kosten van desselfs vrinden* had uitbestede bij Henrick van IJsendoorn. De Magistraat besluit dat *de momboiren 't selve vorders sullen hebben t' onderhouden ende behoorlijck opsicht op hebben, oock van alle behoefthigheden voorsien*.

De snelle besluitvorming is voor die tijd opvallend. Wijk bij Duurstede regelde de zaak „per expresse” en van Rhenen kan zonder meer hetzelfde worden gezegd. Binnen vier weken is alles in kannen en kruiken. De enigen die treuzelen zijn de familieleden. Deze „vrinden” blijken op 15 mei 1682 nog onwillig om voor het vierde kind te betalen. Frans van Helden en Jan van Brenck, „als mede de naeste vrinden sijnde, sullen ijder een half jaer hebben te betaelen”, besluit de Magistraat resoluut. Verdere vermeldingen ontbreken zodat we moeten aannemen, dat de „vrinden” zich in het onvermijdelijke hebben geschikt.

Bron:

Oud-archief van Rhenen, inventaris nrs. 12 en 39

Veenendaal
Kanaalweg 21

D. van Manen